

๔๖3
10 มิ.ย. 59
15-45H

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส20447
รับที่ : ๘9177/59
วันที่ : 10 มิ.ย. 59 เวลา : 15:30

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๖/๒๖๑

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๑0 พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - ปากีสถาน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาและคำแปลบันทึกความเข้าใจลับ ระหว่างไทย- ปากีสถาน
ฉบับลงนามวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
๓. สำเนามติคณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาจัดทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศ
กับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
๔. สำเนาและคำแปลร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตของไทยและปากีสถาน

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่องรายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - ปากีสถาน มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดใน พระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) เรื่องที่เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคม ได้เห็นชอบให้ นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศไทยและปากีสถานได้จัดทำความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างกัน ลงนามเต็มเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๑๒ (ค.ศ. ๑๙๖๙) และได้พบหารือกันเป็นระยะ ๆ โดยครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ ๑๔ - ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่กรุงอิสลามาบัด สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน

๑.๒ คณะผู้แทนรัฐบาลของทั้งสองฝ่ายได้จัดทำบันทึกความเข้าใจลับระหว่างราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน โดยลงนามร่วมกันเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ซึ่งจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนมอบกระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตยืนยันการมีผล ใช้บังคับของบันทึกความเข้าใจลับดังกล่าวต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๓ คณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาจัดทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศกับ รัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ได้มีมติรับทราบ รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - ปากีสถาน แล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๔ กระทรวงคมนาคมได้นำเสนอรายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - ปากีสถาน ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๐ เห็นชอบ บันทึกความเข้าใจลับซึ่งเป็นผลจากการเจรจาตั้งกล่าวตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และมอบให้กระทรวง การต่างประเทศดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตยืนยันการมีผลใช้บังคับของบันทึกความเข้าใจลับ ดังกล่าวต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือ ที่ กต ๐๗๐๓/๔๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงกระทรวงคมนาคมแจ้งว่า การจัดทำบันทึกความเข้าใจลับระหว่างไทยและปากีสถานที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๐ นั้น เป็นการดำเนินการก่อนวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ แต่กระทรวงการต่างประเทศยังไม่ได้ดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตเพื่อให้มีผลใช้บังคับ จึงถือเป็นกระบวนการที่ยังคงค้างอยู่และต้องดำเนินการต่อไป สมควรนำร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตเข้าสู่ การพิจารณาของรัฐสภาอีกครั้งหนึ่ง โดยกระทรวงคมนาคมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะเป็นผู้เสนอบันทึก ความเข้าใจลับและร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตของไทยและปากีสถาน เพื่อขอรับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ

๒.๒ กระทรวงคมนาคมได้นำเสนอรายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - ปากีสถาน พร้อมร่าง หนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตของไทยและปากีสถานให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และให้นำเสนอ รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานผลการเจรจาการบินและร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตต่อไป อย่างไรก็ตาม ด้ ระหว่งการดำเนินการดังกล่าว ได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสมณผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ ออกมาใช้บังคับ ทำให้รายงาน ผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - ปากีสถาน ซึ่งอยู่ระหว่างการนำเสนอรัฐสภาพิจารณาต้องตกไป

๓. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - ปากีสถาน ได้จัดทำเป็นบันทึกความเข้าใจลับระหว่างกัน ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตยืนยันการมีผลใช้บังคับของบันทึก ความเข้าใจลับระหว่างไทย - ปากีสถาน ต่อไป จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) เรื่องที่ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๔. ผลการเจรจา

ในการพบปะเจรจาครั้งนี้ คณะผู้แทนรัฐบาลของทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกัน ดังนี้

๔.๑ ข้อบทว่าด้วยการทำการบินโดยใช้เชื้อเพลิงบินร่วมกัน ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงระบุข้อบท ว่าด้วยการทำการบินโดยใช้เชื้อเพลิงบินร่วมกันไว้ในความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ ทั้งในส่วนของการร่วมมือกัน ระหว่างสายการบินของประเทศคู่ภาคีในช่วงเส้นทางระหว่างประเทศ การร่วมมือระหว่างสายการบินของ ประเทศเดียวกัน และการร่วมมือกับสายการบินของประเทศที่สาม

๔.๒ ข้อบทว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยการบิน ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงระบุเพิ่มข้อบทว่าด้วย การรักษาความปลอดภัยการบิน โดยระบุให้ผู้ประกอบการอากาศยานจะต้องปฏิบัติตามมาตรการการรักษาความ ปลอดภัยอย่างเคร่งครัดและมีประสิทธิภาพภายในอาณาเขตของตนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่ออากาศยาน ผู้โดยสาร และลูกเรือ รวมถึงความปลอดภัยในการทำการบินของสายการบินคู่ภาคี

๔.๓ ข้อบทว่าด้วยความปลอดภัยการบิน ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงระบุเพิ่มข้อบทว่าด้วยความปลอดภัยการบิน โดยภาคีคู่สัญญาต้องคงไว้ซึ่งมาตรฐานความปลอดภัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ อากาศยาน ลูกเรือ รวมถึงการปฏิบัติการการบินของอากาศยาน หากฝ่ายใดไม่ได้ดำเนินการให้เป็นตามมาตรฐานความปลอดภัยตามที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศกำหนดไว้ ภาคีทั้งสองฝ่ายต้องปรึกษาหารือกันเพื่อให้ภาคีฝ่ายที่ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยดำเนินการแก้ไขให้เหมาะสมภายในเวลาที่ตกลงกัน ก่อนที่จะมีการร้องขอให้มีการตรวจสอบความปลอดภัยการบินต่อไป

๔.๔ สิทธิความจุความถี่และสิทธิรับขนการจราจร ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงปรับปรุงสิทธิความจุความถี่ และสิทธิรับขนการจราจร ดังนี้

เที่ยวบินรับขนผู้โดยสาร / เที่ยวบินรับขนผู้โดยสารผสมสินค้า

ก) สายการบินที่กำหนดของไทย

๗ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ด้วยอากาศยานแบบใด ๆ ไปยัง/มาจาก การากี

๗ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ด้วยอากาศยานแบบใด ๆ ไปยัง/มาจาก ละฮอร์

๔ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ด้วยอากาศยานแบบใด ๆ ไปยัง/มาจาก อิสลามาบัต

ข) สายการบินที่กำหนดของปากีสถาน

๑๘ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ด้วยอากาศยานแบบใด ๆ ไปยัง/มาจาก กรุงเทพฯ / ภูเก็ต

ทั้งนี้ สายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่ายสามารถใช้สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ได้ทุกจุดในเส้นทางบินได้ไม่เกิน ๔ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ในแต่ละช่วงเส้นทางบินไปยังและมาจากอาณาเขตของอีกฝ่ายหนึ่ง

เที่ยวบินรับขนเฉพาะสินค้า

สายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่ายสามารถทำการบินได้อย่างไม่จำกัดจำนวนความจุความถี่ระหว่างปากีสถานและไทย ผ่านจุดระหว่างทางใด ๆ และหันไปยังจุดใดๆ ได้ โดยสามารถใช้สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ ๓ ๔ และ ๕ ได้อย่างเต็มที่

๔.๕ เส้นทางบิน ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงปรับปรุงเส้นทางบินของแต่ละฝ่าย เป็นดังนี้

- ฝ่ายไทย

	จุดต้นทาง	จุดระหว่างทาง	จุดในปากีสถาน	จุดพื้น
(ก)	ประเทศไทย	จุดใด ๆ	การากี	เจดดาห์หรือดาห์ราน, อัมมันหรือคูเวต, ไคโรหรือเดหะราน หรือแบกแดด, มัสเกต, เบรุต, เอเธนส์ หรืออิสตันบูล, โรม, แฟรงเฟิร์ต, ไนโรบี, โคเปนเฮเกน, อัมสเตอร์ดัม, ปารีส, ลอนดอน, และอีกหนึ่งจุดในยุโรปที่จะระบุภายหลัง
(ข)	ประเทศไทย	จุดใด ๆ	ละฮอร์	คาบูล
(ค)	กรุงเทพฯ	-	อิสลามาบัต	-

/ฝ่ายปากีสถาน...

- ฝ่ายปากีสถาน

	จุดต้นทาง	จุดระหว่างทาง	จุดในไทย	จุดผ่าน
(ก)	ปากีสถาน	จุดใด ๆ	กรุงเทพฯ	ฮ่องกง, มะนิลา, โอซากา, โตเกียว, โซล, ลอสแอนเจลิส, ซานฟรานซิสโก, สิงคโปร์, กัวลาลัมเปอร์, จาการ์ตา, เมลเบิร์น หรือซิดนีย์
(ข)	ปากีสถาน	จุดใด ๆ	ภูเก็ต	สิงคโปร์

๔.๖ การมีผลใช้บังคับ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงให้เรื่องเส้นทางบิน สิทธิความจุความถี่ และสิทธิรับการจราจรที่ระบุไว้ในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ มีผลใช้บังคับนับจากวันที่ข้อตกลงว่าด้วยการทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันระหว่างสายการบินปากีสถานและบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีผลนำไปใช้ตามที่สายการบินทั้งสองได้จัดทำข้อตกลงไว้ในเอกสารรวมนี ซึ่งมิข้อสรุปว่า สายการบินทั้งสองจะจัดทำข้อตกลงว่าด้วยการทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันให้แล้วเสร็จภายในสิ้นเดือนมกราคม ๒๕๕๐ และจะเริ่มดำเนินการในกำหนดการบินประจำฤดูร้อน ๒๕๕๐ ทั้งนี้ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และสายการบินปากีสถาน (Pakistan International Airlines) ได้มีการลงนามในข้อตกลงความร่วมมือ (Code Share Agreement) ว่าด้วยการทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันระหว่างทั้งสองสายการบิน เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๐ ตามกำหนดการบินประจำฤดูร้อน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

๕. ประโยชน์ที่จะได้รับ

๕.๑ การเจรจาการบินระหว่างคณะผู้แทนไทย - ปากีสถานในครั้งนี้ มีการปรับปรุงสิทธิการบินต่าง ๆ ได้แก่ เส้นทางบิน ความจุความถี่ และสิทธิการรับการจราจร ซึ่งการปรับปรุงสิทธิการบินจากเดิม ๔ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น ๑๘ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็นการเปิดโอกาสให้สายการบินสามารถขยายบริการการบินไปยังจุดต่างๆ ในปากีสถานได้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ การปรับปรุงข้อบทว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยการบินและข้อบทว่าด้วยความปลอดภัยการบิน จะทำให้การขนส่งทางอากาศระหว่างสองฝ่ายมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้โดยสาร ธุรกิจการขนส่งสินค้า และการท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศอีกด้วย

๕.๒ ปากีสถานถือเป็นหนึ่งในตลาดที่มีศักยภาพของสายการบินของไทย ปัจจุบัน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เป็นสายการบินของไทยเพียงสายเดียวที่ทำการบินไปยังปากีสถาน โดยทำการบินจำนวน ๑๖ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ ในเส้นทางจากกรุงเทพฯ ไปยังเมืองต่างๆ ในปากีสถาน ได้แก่ เมืองการาจี เมืองละฮอร์ และกรุงอิสลามาบัด สำหรับสายการบินปากีสถาน (Pakistan International Airlines) นั้น ได้หยุดทำการบินมายังประเทศไทย ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม ผลจากการเจรจาการบินในครั้งนี้ นำมาสู่การจัดทำข้อตกลงว่าด้วยการทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และสายการบินปากีสถาน ในเวลาต่อมา ทำให้ปัจจุบันสายการบินทั้งสองสายสามารถใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน

/ในการ...

ในการทำการบินระหว่างกันได้ แม้ว่าอีกฝ่ายจะมีได้ทำการบินด้วยตนเองก็ตาม โดยในเส้นทางระหว่างไทยไปยัง ปากีสถาน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จะเป็นสายการบินที่ทำการบินด้วยตนเอง ส่วนสายการบินปากีสถาน จะใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันกับบริษัทฯ ในการให้บริการผู้โดยสารแทนการทำการบินเอง จึงถือได้ว่าความร่วมมือดังกล่าวเป็นประโยชน์ในการขยายเครือข่ายการให้บริการของทั้งสองสายการบิน อีกทั้งยังเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้โดยสารอีกทางหนึ่งด้วย

๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และกระทรวงการต่างประเทศได้เคยเสนอความเห็น ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับบันทึกความเข้าใจและหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูต ตามผลการเจรจา การบินระหว่างไทยและประเทศคู่ภาคีต่างๆ ว่า ไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง ตามที่มีการกำหนดขอบเขตหรือความหมายไว้ในมาตรา ๒๓ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และไม่เข้าลักษณะหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

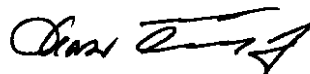
๗.๑ ให้ความเห็นชอบบันทึกความเข้าใจฉบับระหว่างไทย – ปากีสถาน ฉบับลงนามวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

๗.๒ ให้ความเห็นชอบร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตของไทยและปากีสถาน

๗.๓ อนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตยืนยัน การมีผลใช้บังคับของบันทึกความเข้าใจฉบับระหว่างไทย- ปากีสถานต่อไป โดยให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถ ปรับถ้อยคำตามความเหมาะสมที่ไม่กระทบกับสาระสำคัญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๖๓๘-๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๘๒๙, ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๑๔